

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43,916.

FŐSZERKESZTŐ: DR. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

A lelkipásztori eskü.

Új törvénykönyünknek kétségtelenül legdrágább gyöngyszeme a lelkipásztori esküminta. Lehetőleg rövidre fogott, tömör szöveg, melyben minden szó a maga helyén van s minden tételnek megvan a súlya és jelentősége. Feléje hajolva s gondosan átolvasva, lélek sugárzik belőle reánk. Élővé változnak a néma sorok s előbb halk hangon, majd egyre hangosabban beszélnek, majd kiáltanak, óva intenek és lelkesítenek.

Drága ifjú lelkésztestvérek, akik néhány nap múlva palástba öltözve, felsorakoztok debreceni ősi Nagytemplomunkban, hogy a mi igen egyszerű, de bensőséges szertartásaink közben elnyerjétek az atyák áldását: kérvén kérünk benneteket, hogy mielőtt elindulnátok őrhelyeitekről, egy csöndes este magányában, áhítatos imaóra keretében vegyétek elő ezt az eskümintát s olvassátok, olvassátok. Teljesedjék meg velem a lelketek. Dobogjon jennen szívetek... Luther Márton a CX. zsoltárt, melyet Jézusunk is újra meg újra beleszólt tanításába, a zsoltárok zsoltárának nevezte s azt mondotta róla, hogy ha száz szemünk volna, akkor sem olvashatnók eléggé és ha száz szívünk volna, mindeniket be tudná tölteni s meg tudná gazdagítani ez az egyetlenegy zsoltár... Én is azt mondom tinéktek: ez az eskü az eskük-escükje, minden valaha elmondott vagy ezután elmondandó esküöknél fontosabb, súlyosabb. Ettől az egy eskütől nyer tartalmat minden ti más eskütök; sőt kell, hogy ennek kisugárzása ott ragyogjon éltetek minden útján.

Ez az eskü legelső szavával utakat a pásztorok Pásztorának karjaiba vezet, az Ő szolgálatára kötelez. Lehető-é ennél biztosabb kiindulási pont. Lehető-é tökéletesebb erőforrás annál, mely lépésről-lépésre kísért eddig is, de amely ezután még erősebb és biztosabb kapocs-al, a hűségescük szentségével köt az Élet Fejedelméhez.

Ez az eskü kezetekbe adja a Szentírást. Ott volt ez a drága könyv eddig is. De eskütökkel felelősséget vállaltok azért, hogy ezzel táplálkoztok naponta s ezzel tápláljátok a gondjaitokra bízott gyülekezetet: kicsinyeket és nagyokat egyaránt: „Legeltesd az én bárányaimat, legeltesd az én juhaimat” — hangzik az eskü szövegén át Jézusunk szava felétek.

Ez az eskü elhív és elkötelez egy magasabbrendű keresztyén élet megvalósítására. Nincs külön „papi morál” és „laikus morál”. Ti mindenestől jogva szent nép és királyi papság vagytok a gyülekezettel együtt. De nektek ka' exochen keresztyéneknek kell lennetek, hogy a ti életéldátok legyen az evangéliumi igazságok s igehirdetések illusztrációja: ezzel hassatok, világoskodjatok... És ha mégis mutatkoznak az emberi gyarlóságok (óh, hogyne mutatkoznának), akkorra ez az eskü felhatalmaz, hogy a presbitertársakkal együtt az egyházi feyelmet gyakoroljátok; de ugyanannak vesszeje alá tulajdon bűnbánó homlokotokat is odahajtsátok.

Ez az eskü lángpallóst ad kezetekbe, amellyel egyházunk törvényes szabadságát és függetlenségét meg kell tartanotok és meg kell védelmeznetek.

Ez az eskü többlet is mond. Pál apostol lelke szólal meg a néma betükön által: „Semmivel nem gondolok, még az én életem sem drága nekem, csakhogy elvégezhessem az én futásomat örömmel, és azt a szolgálatot, melyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyosságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliomáról” (Csel. 20 : 24).

És ez az eskü, ifjú lelkésztestvérek, nemcsak tinéktek szól. Végig fog az rezdülni a Nagytemplom boltívei alatt s bele fog esendülni minden ott jelenlevők szívébe, amikor majd férfias, erőteljes, bátor hanggal elmondjátok... De különösképpen kell hogy megdobogtassa azoknak a szívet, akik ugyanazt az esküt valamikor letették.

Az egyik legszebb s legrokonszenvesebb, az egyház kereteit normális körülmények között soha túl nem lépő mozgalom a Christian Endeavor, a tiszteletreméltó agy Clark Ferenc, volt bostoni lelkész alapítása. Lényege egyetlen gondolat: a konfirmációt fogadástelel időnkénti megújítása. Nem is hinné az ember, hogy ennek az ártatlannak tetsző kis tételnek mekkora expanzív ereje van. Milliók és milliók tartoznak e szent közösségbe s a hitélel felébresztésére felbecsülhetetlen áldást jelent ez a tiszteletreméltó mozgalom, melynek szép jelszava: Krisztusért és Egyházáért.

Ha a Clark-féle mozgalom zászlaja alá tartozók időről-időre megújítják esküjüket: mi, régebbi lelkipásztorok, nem követelnék-é ezt a nagy példát? Nem formailag új eskütételre gondolok, hanem a lelkipásztori

eskünek a szív mélyén leendő felfrissítésére, újra átélésére. Ezt pedig amaz ünnepélyes pillanatban, az új lelkipásztorok eskütelekor csakugyan mindnyájunknak meg lehet, sőt meg kell tennünk.

Nem új úton járok. Valahányszor konfirmációi szertartást végezek, az ifjak fogadástele előtt ünnepélyesen jelszólítom a jelenlevő szülőket, keresztszülőket, de az egész gyülekezetet, hogy halkan, a szív mélyén, Isten által azonban jól hallottan, újítsák meg Egyházunk Fejéhez és Egyházunkhoz intézett hűségnyilatkozatukat.

Ugyanezt az ünnepi felhívást üzenem most e sorok által Egyházunk minden örállójához: **Esküdjete!** Esküdjete! Az ifjak esküjét erősítse és lendítse az idősebbeké. Az idősebbek esküjét elevenítse meg az ifjabbaké.

Ha ezt az Isten Lelke most valóra vállaná, az égnek négy szele háborút támasztana (Dán. 7: 2) és imé, zörgés és egybemennének a tetemek és négy szelek felől lélek jönne és megélednek... És az Úr Isten szól: **Ímé, én megnyitom a ti sírjaitokat és kihozlak titeket a ti sírjaitokból, én népem!**... (Ezek. 37: 11—12. v.)

Uray Sándor.

Egyházi életünk bajai és a bajok gyógyszere.

— Üzenet a felszentelendő új lelkipásztorokhoz. —

Egyházi lapjaink évek óta foglalkoznak egyházi életünk sokféle bajainak tárgyalásával. Olyan általánosakká és aggasztókká lettek már ezek a bajok, hogy az örállók szünet nélkül kénytelenek kiáltozni s figyelmeztetni mindeneket a terjedő s folyton növekedő veszélyre, mely bennünket megsemmisüléssel fenyeget; komolyan gondolkozó jobbaink pedig keresve-keresik az orvosságot, amellyel beteg egyházi életünket meggyógyítsák s a magyar evangéliumi egyházakat fényes multjukhoz méltókká tegyék. Ez a baj még nem régi eredetű. Őszbeborult öregjeink, sőt a fiatalabbak is, még jól emlékezhetnek vissza arra az időre, amikor igaz vallásosság, Istenes élet, Krisztusi szeretet, egyháziasság s áldozatkészség volt a magyarországi evangéliumi egyházak tagjainak fénylő ékessége. Ezek az ékességek ma már nagyon elhalványultak, sok helyen pedig egészen semmivé lettek s helyükbe vallástalanság, hitlenség, közönyösség, egyháziatlanság, a lélekkel való semmit sem törődés jöttek, aztán meg a különféle bűnöknek egész serege lépett fel s az azt követő lelki és testi nyomor.

Itt a szeszies italokkal való mértéktelen élés, a részegség szedi áldozatait s tesz tönkre egész családokat, sőt községeket is; amott Istennek éktelen káromlása és szent nevének hiábavaló felvétele vetkőzteti ki az embereket méltóságukból s teszi egyéb teremtményeknél is alábbvalókká. Sok helyen szeretlenség, teljes vallás- és léleksorvadás van: egyházi életünk különféle bajai, mint elpusztítással fenyegető ellenség léptek fel.

De hát mi az oka egyházi életünk ezernyi sok bajának? Azonnal megtaláljuk, csak nézzünk széjjel. Bizony nem egyéb, mint az élő, munkás hitnek a hiánya. Hiszünk mi ma is. Hisz a nép. Legalább legnagyobb részéről elmondhatjuk ezt, csak hogy a mai ember hite ismeretben és szavakban áll, nem pedig tettekben és életben.

Itt a miénk az első teendő. Sokan közülünk csak egy oldalát ismerik munkásságunknak. A lelki-

pásztor kötelessége nemesak az egyház falai közé szorítottatott, mint a vallás, mely a hatalmát s áldásait az egész életre kiterjeszti s a légesekélyebb gondolat-tól a legnagyobb tényig mindent megszentel és áthat; a vallás szolgájának kötelessége is nagy, mert mindenre kiterjed, szép s fenséges éppen, mert mindent emelni tud. Képviselője a vallásnak; vajjon mit érnének tanácsai, ha példája ellentmondana szavának; mit ér, hogy beszéde szeretetre int, ha szíve elzárkózott felebarátjától, ha ő maga nem tudja, nem akarja enyhíteni keserveit?

A lelkipásztornak a szolgálata egy nagy és folytonos áldozat; azon perctől, melyben először lépett a szószékére azon végsőig, melyben fáradt szemé az utolsó álomra hűnyt. Az igazi lelkipásztor életében nincs egy pere, melyet magáénak nevezhetne, melyben tanácsoló vagy vigasztaló szavát elvonhatná azoktól, kikért élni életének egyetlen feladata. Karjai közé fogadva az újonnan szülött gyermeket, ő mondja az első áldást feje felett; ő az, kinek oktatásai között a gyermek ifjúvá nő, kire a haza legnagyobb gondját, a jövő ivadéknak nevelését bízta; ő adja áldását a szerető párra, mely reménydúsan lép az életútra; a haldokló felett ő hirdeti a vallás szent vigasztalásait, ő kíséri nyughelyére a fáradt küzködőt, áldó szavakat mondva hamvai felett; mi híveinek életében kedves volt vagy szomorú, mi örömmel vagy fájdalommal töltötte el lelkeiket az első pillanattól az utolsóig, ő tudja s ő velök oszt meg minden jót és rosszat.

Vajjon mi jutalom vár ennyi munka után?

Óh, mily sokszor bizonytalan s lealázó a lelkipásztor élete s hogy kell gyakran könnyet ejtenie minden falat kenyérre... A jutalom Isten kezében van s a legnagyobb jutalom lesz a gonosz idők jobbra fordulása. Felétek dobog szívünk, most felszentelendő ifjú lelkésztestvérek!

Tiszacséce.

Orosz Kálmán,
református lelkipásztor.

Hírek az egyházmegyékből

BEREGI EGYHÁZMEGYE.

A beregi református csonka egyházmegye okt. hó 12-én tartotta rendes őszi közgyűlését. Időrendben megelőzte azt a 11-én tartott tanügyi-, missziói bizottságok ülése. Az előértekezlet, délután az egyház-

megyei tanácsülés, 12-én reggel pedig a gyámintézet gyűlése, mely után 10 órakor ült össze az utolsó csonkaberegi egyházmegyei közgyűlés.

Megalakulás után a köztisztelőben és szeretetben álló Péchy Szabolcs főispán, egyházmegyei gondnok megnyitójában rámutatott az elmúlt két évtized gyászos és örvendetes eseményeire, az azok sok nyomorúságát felejtető, örömeit megkoronázó ama történelmi tényre, amely szétpattantotta a

trianoni rabságban tartó acélgüűrűt és egymás keblére vezette az együvé tartozó testvéreket. Rámutatott arra a törvényjavaslatra, amely szerint a történelmi beregi nagy egyházmegye újra feléled a két csonka rész egyesülése folytán. Megnyugvással és tisztelettel fogadja a törvényjavaslatot — mondá — egyfelől abban a boldogító meggyőződésben, hogy a vezetése alatt lévő, törzsen maradt rész hűséggel igyekezett sáfárkodni a rábizottakban és minden lehetőt megtett az Isten dicsőségére, másfelől abban az édes reménységben, hogy az idegenből visszatért nagyobb rész szeretettel öleli majd keblére a hazai kisebb testvért. Köszönetet mondott úgy a maga, mint elnöktársa nevében az őket körülvevő bizalomért, a hűséges támogatásért és ragaszkodó szeretetért, melyeknek tudatában és érzésében könnyű volt a teher és gyönyörűsége az iga. Megköszönte Istennek a multat, kinek kegyelmét kérte a jövőre is.

A mult és jövő határmezsgyéjén állott közgyűlés aztán elvégezte a köteles teendőket. Megsíratta a halottakat. Tiszteletadásának kifejezésre juttatásával a többre hivatottság érzését és előbbre vivő lendületét erősítette a kitüntetettekben. Megvizsgálta a sebeket. Előírta az orvosságokat. Kézen fogta a gyengélkedőket. Igyekezett megtenni mindent, hogy tiszta kezet nyújthasson az örömteljes frigykötéskor.

Köszönetet mondott a búcsúzkodó esperesnek a hűséggel teljesített munkálkodásért, az ügyek pontos vezetéséért. Elismeréssel fordult az egész tisztikar felé, melynek tagjait egyik alkotó tag indítványára, kiváló gondnokától lefelé egyhangú véleménynyilvánítással örökös tiszteletbeli tisztviselőkké választotta meg.

Szépen, csendben folyt le a közgyűlésen minden. Mintha ünnep lett volna. Aminthogy az is volt. Mert ezen az utolsó összejövetelen ott borongott a Nagypéntek hangulata, ott ragyogott a Húsvét diadalmas fénye és további nemes cselekedetekre hevített a pünkösdi tűznek kicsinyeket bátrakká formáló, egyházépítő ereje. *(Cs-y fjegyző.)*

BIHAR-ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE.

A kismarjai református egyháznak nagy ünnepe volt október 15-én, amikor Oláh Vince presbíter és neje Németh Matild által ajándékozott 10 mázsás új harangját felavatták és átadták Isten dicsőségének szolgálatára.

A bihar-érmelléki egyházmegye képviselőiben ott voltak Molnár Vince esperes, vitéz Dr. Nadányi János egyházmegyei gondnok, vármegyei alispán, Dr. Végh József vármegyei főjegyző, tanácsbíró; a szomszédos gyülekezetek lelkipásztorai és polgári vezetői.

A harangot Molnár Vince esperes magasan szárnyaló imában ajánlotta Isten szolgálatára és kérte, hogy Ő szentelje azt fel.

A délelőtti istentiszteleten Hegedüs Kálmán nagykerékü lelkipásztor, egyházmegyei jegyző hirdette Isten Igéjét. Kathó István kismarjai lelkipásztor, egyházmegyei tanácsbíró vette át az új harangot az adakozóktól és nyújtotta át a presbitérium jegyzőkönyvi köszönetét. Utána Andó Ferenc csökmői lelkipásztor, egyházmegyei tanácsbíró keresztelési szertartást végzett.

A templomi istentisztelet után a Boeskaizsornán volt emlékünnepe, ahol Hegedüs Kálmán nagykerékü lelkipásztor emlékezett meg a község nagy Uráról, az ő döntő csatájáról: az álmosdi útközetről, melynek éppen akkor volt évfordulója.

A délutáni istentiszteleten Csávás Sándor bojti lelkipásztor végezte a szószéki szolgálatot.

Futó Zoltán csökmői igazgatót, a bihar-érmelléki egyházmegye Tanító Egyesületének elnökét debreceni tanítóvá választották, így elnöki tisztségétől megvált.

Dr. Molnár Vince tb. szolgabíró, Molnár Vince esperes fiát választották meg a csonka-bihar-érmelléki egyházmegye egyik világi jegyzői tisztségére az egyházközségek spontán bizalma folytán.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A debreceni református egyházmegye közgyűléséről már Lapunk múlt számában megemlékeztünk; ezúttal a dr. Szentpéteri Kun Béla gondnoki jelentéséről közöljük az alábbi tudósítást:

Első szó, amelyik a várakozást és a csendet megtöri: az egyházmegyei gondnok szava. Tekintetével végig néz a megjelenteken. Mintha csak megsimogatná valamennyit. Maga is érzi a pillanat nagyszerűségét. Tudja, hogy szava messze hallatszik s azért lassan, mindent megfontolva beszél. A lombozó ősz elsősorban a halottakat juttatja eszébe. Elparentálja *F. Varga Lajos* nyugalomba vonult s áprilisban Karcagon elhunyt volt esperesünket. Megemlékezik egyéniségéről: a „szeretetlen dús” férfiról. Kiemeli, hogy mint a debreceni Kollégium neveltje, aki Tisza Istvánnal egy osztályban érettségizett, végig megőrizte a Kollégium hatását. Korán bontogatta szárnyait. Irodalmi munkálkodásával magára vonta a közfigyelmet. Már Szatmárban sok „jeles öreg között” mint ifjú jelentős részt kapott az egyház igazgatásában. Mikor a debreceni egyházmegyébe jött, elismert tekintély volt. Dávidházy János 40 éves espereskedése után székebe nem ülhetett más, csak ő. Kulin Imre elnöktársával egyetértésben és barátságban vezették az egyházmegyét több mint 10 éven át. Munkáját mindenki megbecsülte, mert bölcs ember; megfontolt egyházkormányzó volt, akit az evangélium iránti hűség, Urának parancsa az utolsóig elkísért.

Megemlékezik a hosszúpályi egyházközség szomorúságáról, ami azért érte, mert rövid időközben egymásután elveszítette főgondnokát: Bernáth Istvánt és lelkipásztorát: Csighy Andort. Dr. Bernáth István családi hagyomány volt az egyház hűséges szolgálatára. Édesatyja is sok éven át volt az egyházmegyének koadjutor kurátora s a fiú is nemes buzgósággal vette ki a maga részét az egyház előbbrevitelében. Csighy Andor 35 éven át volt a hosszúpályi gyülekezet lelkipásztor s mint ároni sarj, mindvégig fáradhatatlan volt feladata betöltésében.

Felemlítette még, hogy az elhunyt évekkel ezelőtt egészsége megromlása miatt nyugalomba vonult Berki Sándor lelkipásztor és Kerékgyártó László tépei tanító, aki a kicsinyeknek volt hűséges munkása.

A szeretet hangján emlékezett meg a nyuga-

lomba vonultakról s kívánt a hátralevő időre áldott öregséget.

Szeretettel köszöntötte Kölcsey Sándor, mint a debreceni egyház új főgondnokát, akit már az egyházkerület is kitüntetett s akitől sok érdemes munkája után ebben a körben is sokat vár a debreceni egyház.

A gondnoki megnyitó figyelme kiterjedt arra is, hogy az elszakított Kárpátalja visszajöttével egyháznak megbontott egysége is jelentős lépést tett a helyreállítás felé. Ecséttelte a Zsinat nagyjelentőségű munkáját. Köszöntötte a visszatért egyházmegyék vezetőit és tagjait. S végül kitért arra, hogy rámutatott, mennyit szenvedtek és áldoztak az ösök, hogy megtarthassák egyházukat. A mindenre kiterjedő gondnoki megnyitót a közgyűlés nagy tapsal honorálta.

CSONKABIHAR-ÉRMELLÉKI EGYHÁZMEGYE.

Egyházmegyei közgyűlés és esperesi beiktatás.
A csonkabihar-érmelléki református egyházmege 1939 szeptember 13-án tartotta évi közgyűlését, melynek különös színt és ünnepi jelleget adott az a körülmény, hogy ekkor iktatta be egyhangúlag megválasztott új esperesét: Molnár Vince darvasi lelkipásztort tisztségébe. Az egyházmegyei közgyűlésen megjelent Dr. Révész Imre püspök, Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, Percz István esperes a csonka-nagyszalontai egyházmege részéről, Dr. Vasady Béla egyetemi tanár, ORLE-főtákar, Veress Bálint tb. esperes és több más egyházi vezetőférfi, mint vendég, továbbá Dr. Molnár Imre bihari főispán, mint az egyházmege tanácsbírája.

Juhász Samu tanácsbíró magasröptű imája után vitéz Dr. Nadányi János alispán, egyházmegyei gondnok mondott nemesveretű, minden lelket magával ragadó megnyitó beszédet. A vendégek üdvözlése után rámutatott arra, hogy a mai megpróbáltatások időben minden órállónak kétszeresen vigyázni kell s az egyházi életet a fokozottabb és intenzivebb missziói munkássággal kell erősíteni és építeni. A gondolatokban gazdag, értékes gondnoki megnyitó után Molnár Vince esperes tette le a hivatalos esküt s foglalta el tisztségét. Előbb vitéz Dr. Nadányi János gondnok köszöntötte az elnöktársat, igen nagy melegséggel rajzolva meg az új esperes nemes, szerény egyéniségét, majd Juhász Samu tanácsbíró a lelkipásztorok, Futó Zoltán csökmői igazgató az egyházmege tanítóegyesülete nevében, végül pedig Percz István esperes a csonka-nagyszalontai egyházmege testvéri köszöntését tolmácsolta. Az esperes tartotta meg ezután hatalmas egyházépítő programját, melyet a szolgálatvállalás és nem az uralkodni akarás gondolata tett különösen értékessé és maradandó emlékvé. Az egyházmege mindennemű munkájában megadta egyéni programját. A magasszárnyalású esperesi székfoglaló után Dr. Révész Imre püspök „fogott kezét az új szolgatárssal”, rámutatott arra, hogy testvérek és munkatársak az Egyetlen Magasság előtt, aki előtt kell mindannyiúnak meghajolni. A tiszántúli egyházkerület boldog örvendező együttérzését tolmácsolta, mert úgymond: „Ha egy tag szenved, vele szenved a többi is, ha egy tisztességgel illetetik, örvend a többi is.” Most együtt örvendez

a tiszántúli egyházkerület a bihar-érmelléki egyházmegevel. Majd rámutatott arra, hogy az apokaliptikus időben hűséges vigyázóknak kell lenni, de nem veszünk el, mert Krisztus győz az Antikrisztus felett.

Az egyházmegyei közgyűlés ezután letárgyalta Hegedűs Kálmán és Radó József egyházmegyei jegyzők előadásában az egyházakat és egyházmeget érintő ügyeket. Elrendelte egy lelkészi tanácsbírói és egy világi jegyzői tisztre a szavazást.

Lelkészegyesületi gyűlés. A bihar-érmelléki egyházmege lelkészegyesülete, Molnár Vince esperes, h. elnök vezetése mellett, szeptember 12-én tartotta gyűlését, melyen a lelkészegyesülethez leadott ügyeket, köztük Dr. Kertész Endre ügyész törvénymódosítását, Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi missziói lelkész szabályrendelet-tervezetét tárgyalta le és tette meg azokra észrevételét; továbbá kéri a fokozatos hatóságai útján az Egyetemes Konventet, hogy lelkészi nyugdíjintézet járulék kamatmentes fizetési határideje július 1-ről október 1-re tétessék át, amint a régi törvény értelmében is volt. A gyűlésen résztvett a betegszabadságon levő, de már felépült Székelyhídy Béla volt esperes, lelkészegyesületi elnök is.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

A hevesnagykunsági egyházmege október 12-én, Szolnokon tartotta őszi közgyűlését. Öszinte örömmel adott hálát a jó Istennek, hogy szeretett gondnokát Dr. Kuszka István urat ismét teljes egészében láthatta az elnöki székben. Ugyancsak örvendezve iktatta be világi tanácsbírái közé Dr. Szalay Szabolcs vármegyei főjegyzőt s egyik ügyészi állásba Dr. F. Kiss János törökszentmiklósi ügyvédet, s megilletődvé vette tudomásul Széki István világi tanácsbíró lemondását. Meglehetősen bő volt a tárgysorozat és fontos tárgyak szerepeltek rajta. Mindenekelőtt Gaál István esperes súlyosan fontos megállapításokat tartalmazó s minden részletre kiterjedő jelentése, amely végső eredményben bátor s komoly hitvallás az evangélizáció fontossága mellett. Hasonló hangú volt a missziói előadó jelentése is. Mindkét jelentés örvendezve tárta fel a haladást, de őszintén mutatott rá a hibákra is. Nagy meglepődést keltett a közigazgatási pénztáros jelentése, hogy közalapi hátraléka már csak egyetlen egyháznak van s az is egyességet köthetett a tartozás kiegyenlítésére. De élénk csodálkozással értesült a közgyűlés arról, hogy a nehéz anyagi helyzetben sínyló és az egyházmege részéről is egészen különleges intézkedéseket igényelt nagyrévi egyháztól a közalapi bizottság a különben biztosított kölcsön megadásához az egyházmege s az egyházkerület készfizető kezességét kívánta. Tárgyalás alá kerültek a lelkészegyesület és a tanügyi bizottság nagyérdékű előterjesztései. Az ORSZ támogatásáról tárgyalva, a Kálvineumok segélyezése ügyében ártírt a közgyűlés minden egyházmegehez. Az egyes egyházaktól beérkezett ügyek letárgyalása után délután 2 órakor ért véget a közgyűlés. Délutánra maradt az egyházmegyei tanács rövid ülése, valamint két tanácsban nyolc bírósági ügy elintézése.

Iskolamegnyitás. A dévaványai egyház újonnan épült négytantermes iskolájának ünnepélyes megnyitása folyó év október 5-én volt az új iskola udvarán tartott istentisztelet keretében a hatóságok,

a felekezetek és más vallású iskolák küldöttségének jelenlétében. Vass Antal lelképásztor Máté 28:9 alapján tartott prédikációjában az Isten félelmére, haza- és felebaráti szeretetre nevelést jelölte meg az új iskola feladatául, melyet a tanulók és tanítók csak a krisztusi szeretet melegétől áthatva tudnak teljesíteni. A dévaványai egyháznak immár 21 tanerős iskolájában 1286 gyermek tanul a mostani iskolai évben.

MÁRAMAROS-UGOCSAI EGYHÁZMEGYE.

A máramaros-ugocsi református egyházmegye közgyűlése. Csak a rabság bilincsei között múlik lassan az idő. A szabadulás örömei között élnek villámgyorsan eltelt ez az egy év, amely az egyházi közigazgatás terén is elhozta a változást. Pár hét múlva ismét a tiszántúli egyházkerület keretében fogunk élni, s így a szomorú emlékü régi keretben zajlott még le a máramaros-ugocsi református egyházmegyének folyó év október 24-én Nagyszöllőn Isák Imre esperes és Nagy-Iday Ferenc, egyházmegyei elnökök mellett tartott közgyűlése. Mint amikor a családnak távollévő, száműzött és fogságot szenvedett tagjai is hazakerülnek és együtt ünnepelnek, olyan boldog együttlétben hallgattuk meg esperes atyánkfia részletes, nagyszabású és pompás jelentését. A multban való megtartásáért Isten iránti hálaadással, a magyar nemzet és református egyházunk jövője felől való boldog bizakodással állította fel a mérleget és mutatta be egyházmegyénk külső, anyagi és belső, lelki rajzát.

Nagy részvétellel emlékezett meg elhunyt testvéreinkről, közöttük Sörös Béláról, a felvidéki tiszántúli egyházkerület nagy fiáról, volt püspökéről, a lánglelkű magyarról. Másfelől örömmel emlékezett meg Bertók Béla püspök kettős kitüntetéséről, akinek — jubileuma alkalmából — egyházmegyénk is Isten áldását kérte további életére.

Beszámolt azokról a kormányzó nagyjainktól érkezett üdvözlésekről, amelyeket az egyházmegye az idegen uralom alól való felszabadulás örömnépe alkalmából kapott. Elősorolta a lelkesi és tanítói karban történt változásokat. Szeretettel köszöntötte Tornyai János tekeházai lelkészt és Kovács Dezső gödényházi lelkészt lelkési működésük 30, illetőleg 25. évfordulója alkalmával és reájuk Isten gazdag áldását kérte. Köszöntötte továbbá báró Perényi Zsigmond kárpátaljai kormányzó biztost, akihez küldöttség megy az aktuális egyházi kérdésekben való sürgős előterjesztések megtételére és a gyűlésen jelenlévő Dr. Siménfalvy Árpád főispánt, akit arra is kért, hogy új méltóságában is tartsa meg egyházmegyei ügyészi tisztségét.

Végül beszámolt a Lajos Sándor főjegyző kíséretében személyesen végzett egyházi és iskolátogatások eredményéről. Megállapította, hogy az általános benyomás kielégíthet bennünket, mert megnyugvással látták, hogy minden lelkész, tanító és presbitérium a lehetőséghez képest becsületes munkát igyekezett végezni úgy a hitéleti, belmissziói és tanítási munka, mint az anyagi élet területein.

Dr. Sárkány Lajos, volt h. esperes olvasta fel azután h. esperesi, továbbá két évről szóló tanügyi és missziói jelentését. A közgyűlés az ezekkel kapcsolatos javaslatokat elfogadta.

Szabó Sándor református tanítótestületi elnök a testület két javaslatát terjesztette elő és fogadtatta el a közgyűléssel. Az egyik a tanítói állások után a javadalmi jegyzőkönyvek újra felvételére, a másik annak a rendeletnek a kiadására vonatkozott, hogy mostantól fogva a mi iskoláinknál is kötelező már a tanterv, anyagbeosztás és órarend összeállításánál az Egyetemes Konvent által kiadott tanterv és utasítás szemmel tartása.

Megerősítette a közgyűlés a dolhai lelkészválasztást, ahová Seress Zoltánt, és a tiszakeresztúri választást, ahová Forgón Pál beregszászi segédlelkészt hívták meg és választották meg egyhangúlag.

A tiszántúli egyházkerületi közgyűlésre is megválasztotta képviselőit: egyházi részről Dr. Sárkány Lajos és Lajos Sándor lelkészeket, világi részről Dr. Siménfalvy Árpád ügyészt és Lator István tanácsbírókat... Végezetül megalkottuk az új egyházigazgatási rend szerint szükséges egyházmegyei tanácsot. Ezek az intézkedések már az új helyzettel, a tiszántúli egyházkerületbe való visszatérésünkkel vannak kapcsolatban, amely az egész egyházmegye boldog örömeire november 2-án már megvalósulást nyer. Egy év lezárult. Kezdődik az új időszak építő munkája. Isten nevében előre! **Dr. Sárkány Lajos.**

I R O D A L O M

A kőbevésett szó. Drámai jelenet a hugenották mártíriumából. Írta Dombre Károly francia református lelképásztor. Fordította Révész Imréné Váro Margit Éva. Bevezette Révész Imre. A Népbarát c. értékes és kedves sorozatban kiadta az Országos Református Szeretetszövetség. Az eddigi ORSZ kiadványok sorából, bátran mondhatjuk, kiemelkedik ez a füzet, melyben még tanulságos ismertetést is nyerünk a „La Cause” francia protestáns mozgalomról. Révész Imre püspök bevezetője, mint minden más írása, most is komoly értéket jelent számunkra. Méltó mindezekhez az a könnyed, költői fordítás, amely a drámai jelenetet élénkbe tárja, — sőt néhány képpel illusztrálja is, ami szinte kézenfekvővé és könnyűvé teszi a mű előadhatóságát.

A kegyelem ajtaja előtt címen igen kedves, tartalmas imafüzet jelent meg, a békési Lorántffy-egylet kiadásában; szerzője Karácsony András békési lelképásztor. Kivált tanyai és szórványmissziói hívek sok áldással forgathatják a könyvecskét. 30 fillért érhet meg a fentnevezett nőegyletnél. Szívesen ajánljuk.

G Y Á S Z R O V A T

Dr. Darányi Kálmán az ország nagy halottja, a miénk is volt. Meggyászoljuk, megsiratjuk mi is. Közéleti tevékenysége közben sohasem felejtette el azokat a szolgálatokat, amelyeket református anyaszentegyháza várt tőle. Főgondnoka volt a budapest-józsefvárosi gyülekezetnek. Rendes alkotó tagja volt Konventünknek és Zsinatunknak. November 8-án az Országház kupolacsarnokából kísérté utolsó útjára az egész magyar nemzet kegyelele. A temetési

gyonnal bíró kiskorúak az árvaszéknél nyilvántartásba veendő, a szóbanforgó kiskorúakra vonatkozó anyakönyvi kivonatok díjkötelesek. Az A. U. 120. §-ának ötödik bekezdése értelmében bélyegmentesek azok az anyakönyvi kivonatok: „a) melyek külföldi hatóságok által a diplomáciai képviselő útján a bélyegilleték tekintetében viszonyos eljárás mellett kívántatnak, addig, míg külföldön használtatnak; b) melyek katonai (honvédségi) rendes szolgálati kötelezettség alól törvényes indokok (1889: VI. tc. 31., 32., 33. és 34. §) alapján leendő felmentés, vagyis a póttartalékba helyezés iránt, továbbá az államköltségen teljesítendő egyévi tényleges szolgálat kedvezményének elnyerése iránt benyújtott kérvényekhez, szabadságot katonák (honvédek) nősülési engedély iránt benyújtott folyamodványához, vagy katonai nyilvántartás céljából tett bejelentésekhez csatoltatnak; c) melyek kir. bíróságoknak, gyámhatóságoknak, az 1894: XVI. tc. 37. §-a alapján eljáró kir. közjegyzőknek s a most idézett tc. 19. §-a alapján eljáró községi jegyzőknek, ez utóbbiaknak azonban csupán kiskorú örökösök születési esetére vonatkozó megkeresése folytán hivatalból és hivatalos célra állíthatnak ki, addig míg a jelzett hivatalos célra használtatnak; d) melyek házasságkötés céljából állíthatnak ki (A. T. 50. §); e) melyek telekkönyvi betétek szerkesztésénél a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése céljából állíthatnak ki (1889: XXXVIII. tc. 30. §); f) melyek házközösségi osztályhoz a községi előljáróság, vagy a főszolgabíró megkeresésére állíthatnak ki (1885: XXIV. tc. 47. §-ának utolsó bekezdése); g) melyek közigazgatási (anyakönyvi) eljárásnál hivatalból szükségeltetnek és az illetékes hatóságok hivatalos megkeresésére adatnak ki; h) melyek a pénzügyi hatóságok és illetékkiszabásával megbízott hivatalok által hivatalos célra kívántatnak; i) bélyegmentes továbbá az anyakönyvi kiigazítás felől a fél birtokában lévő anyakönyvi kivonatra az anyakönyvvezető által tett feljegyzés (A. M. T. 16. §. A. U. 117. §); j) bélyegmentesek végül az anyakönyvi kivonatok (családi értesítők) mindazon esetekben, melyekben egyes törvények, vagy az illetékszabályok különös bélyegmenteséget biztosítanak, vagy ha az érdekelt fél a községi előljáróság által kiállított szabályszerű szegénységi bizonyítványt mutat fel.“ Díj- és illetékmentesen kell kiállítani az anyakönyvi kivonatot, ha hadirokkant, vagy más hadigondozott az 1933: VII. tc.-ken alapuló bármely ellátás, jog, előny, vagy kedvezmény elnyerése céljából kéri. A kivonatokra vezetett utólagos bejegyzések díjmentesek, de bélyegkötelesek. Budapest, 1939. évi október hó 12-én. A miniszter rendeletéből: Tersztyánszky s. k., miniszteri tanácsos.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4822—1939. szám.

KÖRLEVÉL

Nagytiszteletű Esperes Úr!

Az érdekeltekkel leendő közlés kérésével tudatom az 1940. év őszén és az 1941. év február havában tartandó lelkészképesítő vizsgálatok házi dolgozatainak tételeit a következőkben:

I. Lelkészképesítő vizsgálatra:

1. Bibliai vallástörténetből: „Az Istenországa fogalma és jelentősége Jézus hirdetésében (történetkritikai és üdv-történeti szempontból tekintve)“.
2. Öszösvetségi írásmagyarázatból: „Próféta és történelem (különös tekintettel Ézsaiásra)“.
3. Keresztyén erkölcszabályból: „Egyház és állam viszonya“.

E tételek közül egyet a jelölt kidolgozván, dolgozatát legkésőbb 1940 június 1-re, illetőleg az 1941 februárjában vizsgálatot tenni szándékozók 1940 november 1-re a lelkész-képzőintézeti igazgatóhoz beküldeni tartoznak. A dolgozat tisztán és olvashatóan írva, bekötve, a források megnevezésével nyújtandó be.

II. Lelkészképesítő vizsgálatra:

1. Értekezés a következő négy tétel valamelyikéről:
 - a) A belmisszió tárgyköréből: „A Heidelbergi Káté tanításai a gyülekezeti misszió szempontjából. (Különösen a 32., 47., 53., 55. és 63—64. kérdések fejtegetése.)“
 - b) Valláspedagógiából: „A XVI. század református irányú kátéi külföldön és hazánkban (kritikai összehasonlító simertetés)“.

- c) Egyházjogtanból: „Az egyháztagság.“
 - d) Egyháztörténetből: „Ecsedi Báthory István, az imádkozó országbíró (1555—1605) élete és művei.“
2. Egyházi beszédek textusául: „De mindazok is, akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, üldöztetni fognak.“ II. Timótheus 3: 12.
3. Gyakorlati bibliamagyarázat textusául: „I. Királyok könyve XXII. rész 1—28. vers.“
4. Kátémagyarázatul: „XXXIII. Úrnapja kérdéseiből: 88., 89., 90. kérdés: Az igazi bűnbánat és megtérés.“
- Az egy (1.) pont alatti értekezés külön s a 2., 3., 4. pont alattiak ismét külön, tehát a négy dolgozat két kötetbe kötve, a fentebb I. alatt írt módokon és határidőig nyújtandó be az egyházkerületi lelkészi főjegyzőhöz (Uray Sándor, Debrecen, Révész-tér 2. sz.).

A dolgozatokkal egyidejűleg küldendő be a lelkészképzőintézeti igazgatóhoz, illetőleg az egyházkerületi főjegyzőhöz 60 (Hatvan) pengő vizsgálati és pecsétdíj és 20 fillér kézbesítési díj is. Tudatom az érdekeltekkel, hogy az illetéki díjszabás alapján az I. lelkészképesítő oklevélre 2 P-s, a II. lelkészképesítő oklevélre pedig 10 P-s okmánybélyeget kell felragasztani, amelyeknek ára a vizsgálati és pecsétdíjjal együtt szintén beküldendő.

A dolgozatok beadásának határidejéhez szigorúan ragaszkodom s meghosszabbításának csakis *egyéni kénti* kérelemre és *kizárólag* abban az esetben adok helyet, ha a jelölt orvosi bizonyítvánnyal, vagy egyéb hitelt érdemlő módon igazolja, hogy súlyos betegség, vagy ezzel egyenértékű „vis major“ miatt volt képtelen dolgozatait a kellő időben benyújtani.

Debrecen, 1939 november 7.

Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

4866—1939. szám.

KÖRLEVÉL

a kebelbeli lelképásztor és lelkész atyafiakhoz.

Amidőn a Keresztyén Család propaganda-számára szíves figyelmüket és munkás érdeklődésüket a magam részéről is felhívom: egyben kérem, méltóztassanak a Keresztyén Család propagálásának rendkívüli fontosságú ügyét a mások által s alulírott által is már többszörösen kifejtett okokból minden lehető módon felkarolni s az érdekében való munkálkodást amissziói szolgálat szerves alkatrészének tekinteni.

Debrecen, 1939 november 9.

Atyafiságos tisztelettel:

Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetések

Ibrány református egyháza pályázatot hirdet helyettes *tanítónői* állásra. Fizetés törvényszerinti. Határidő 8 nap. Állás azonnal elfoglalandó.

Petneháza református egyháza pályázatot hirdet helyettes *kántortanítói* állására. Fizetés törvényszerű, államszolgálati. Pályázati határidő november 24.

Szamosújfal (Szatmár megye) református egyháza *kisegítő tanítót* keres katonai szolgálatra behívott kántortanító helyettesítésére, bizonytalan időre. Fizetés: Lakás és havi 70 P.

A *tunyogi* református egyház presbitériuma pályázatot hirdet egy férfi *tanítói* állásra. Javadalom: egyháztól 30% közpénz, lakás kerttel, a többi államszolgálat. Kötelesség: a reábizott osztályok vezetése, kántor helyettesítése, belmissziói munkában való segédkezés. Pályázati határidő 21 nap. Állás a választás után azonnal elfoglalandó. Kérvények Lelkészi hivatal Tunyog címre küldendő.

A *túristvándi* református egyház megújítja az október hó 15. számban megjelent pályázati felhívását 8 napi határidővel.

TARTALOM:

Uray Sándor: A lelképásztori eskü.
Orosz Kálmán: Egyházi életünk bajai és a bajok gyógyszere.
Hírek az egyházmegekből. — Irodalom. — Gyászrovat.
— Különfélek. — Hivatalos értesítés. — Pályázatok.

Műkedvelői előadásokat rendezőknek
nélkülözhetetlen a most megjelent
SZIEBERT:
A MŰKEDVELŐ SZÍNJÁT SZÁS KÉZIKÖNYVE

ÁRA: 2 PENGŐ 50 FILLÉR

Tanácsal, útbaigazítással látja el a kezdő szervezőket és szereplőket, de hasznos utasításokat ad a gyakorlott és régi műkedvelőknek is. Az összeg beküldése ellenében bérmentve küldi meg a

„MÉLIUSZ” könyvkereskedés
DEBRECEN, Ferenc József-út 26. sz.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés

Alapította:

DEBRECEN

Sesztina János 1819-ben.

Telefon: 20-06 és 15-48

Ipari-, mezőgazdasági-, háztartási-,
gázoltalmi- és légvédelmi cikkek.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsöztet és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít. — Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával.

TELEFONOK:

Bank: 19-70. és 22-32. Terményszintály: 28-66. szám.

Gondtalanul szeresheti be

őszi és téli szükségleteit,

ha a „TAKARÉKOSSÁG” RT.

Bevásárlási rendszere

útján eszközli azokat!

DEBRECEN, DEÁK FERENC-UTCA 6.

Szeresse meg

a „TAKARÉKOSSÁG” RT. vásárlási igazolványát.
Díjtalanul boesátja rendelkezésére a Központi iroda.

100-féle cikket vásárolhat,
de csak egy helyen fizeti havi részletekben,

ha szükségletét

az „UNIO” Központi Hiteliroda

cégei útján szerzi be.

Hitelrendszerünk kényelmes, olcsó és megbízható. — Vásárlásra jogosító igazolványa, ha még nincs, igényelje irodánkban:

Piac u. 44. Marx-féle ház, földszint.

RUFF MIHALY

modern szobafestő, mázólo
és bútortényező vállalata

VÖRÖSMARTY-
UTCA 3. SZÁM.

TELEFONSZÁM: 33-57.

**MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK**

DEBRECENI FIÓKJA

Piac-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.

FOGLALKOZIK A BANK-
ÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

a gáz a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a gáz a legkényelmesebb;
a gáz a leggyorsabban kezelhető;
a gáz melege pontosan szabályozható;
a gáz számlaértéke egy hónappal később fizetendő.
A gázvezetékeket 5 évi részletre készítjük és a bevezetés költségeit a gáz állandó használata esetén nagyrészt visszatérítjük.

Fűzőt, tűzhelyet, autogeysert, fürdő- és fűtőkályhát olcsón bérbeadunk.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés:

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 23-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

ÜGYELJÜNK A KERESZTNÉVRE!

MAGYARORSZÁG ARANYKOSZORÚS
HARANGÖNTŐ MESTERE

Szlezák László

harang- és ércön-
töde, harangfeszere-
lési és haranglábgyára

Budapest, XIII., Petneházy-u. 78.

(Frangepán-u. mellett)

SAJÁT HÁZI
Telefon: 291-3-53

KITÜNTETVE: Párisi világkiállításon dísz-
oklevéllel, 8 nagy arany- és 1 ezüstéremmel,
több állami díszoklevéllel

Mielőtt harangot rendelnének, forduljanak teljes
bizalommal a régi és megbízható céghez!!!

SZÁMTALAN ELISMERŐ LEVÉL!

Előnyös fizetési feltételek!
Költségvetés és kiszállítás díjtalan!